

100 ÉVES A KECSKEMÉTI MŰVÉSZTELEP V.

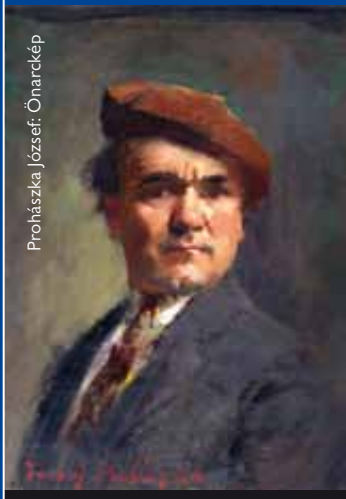
Prohászka József

„Öröm nézni a színek és fények villózását vásznain.”

(Bálint Alajos)

125 éve, 1885. szeptember 22-én, a tokaj-hegyaljai Bodrogkisfaludon született Prohászka József festőművész. Nehéz családi körülményei miatt hamar kenyérkereső foglalkozás után kellett néznie, így eleinte asztalos-, majd kőművesinas volt. Művészi hajlamait követve először az ungvári agyagipari iskolában tanult, azután egy helyi rajztanár biztatására Budapesten beiratkozott az iparművészeti iskola esti tanfolyamára. 1912-től a Magyar Képzőművészeti Főiskolán tanult, ahol Baló Ede volt a mestere. Az első világháború idején végig katonáskodott, illetve közben megfordult a nagybányai művésztelepen is, ahol Thorma János irányítása mellett dolgozhatott. 1919-ben tudta csak folytatni a főiskolát, melynek keretében 1920 nyarán Kecskemétre költözött.

Folytatás a 2. oldalon

Prohászka József: Önarckép

Szeretettel és elismeréssel vették körül 125 éve hunyt el Kecskemét történetírója

125 „Nagy dolog jó könyvet írni, országos sikert aratni és megérdemelt babérhoz jutni; de még nagyobb dolog olyan prófétának lenni, akit nem követ dobálnak meg, de szeretettel és elismeréssel vesznek körül – otthon, a maga fészkeiben is. Hát ezeket a nagy dolgokat mind megcselekedte Hornyik” – méltatta Kecskemét történetíróját Murai Károly író, újságíró.

Hornyik János a hírös városban született 1812 októberében. Apja Hornyik Ádám kecskeméti iparos, anyja Balázs Erzsébet volt. A piarista gimnázium hat osztályának elvégzése után a pesti tudományegyetem hallgatója lett. Tanárai között volt Horvát István neves történész is. Tanulmányait egyre súlyosbodó tüdőbaja miatt abba kellett hagynia. Hazaköltözött, és be-

tegsége még egy ideig tétlenségre ítélte. Folytatás a 3. oldalon

A beszélgetős gyermekorvos

60 Egy szombat délután telefonon keresték, lázas, hányással küszködő gyermekhez hívták, ám nagy meglepetésére a „beteg” helyett közel 100 ismerős, barát, munkatárs, no meg egy hatalmas „baglyos” születésnap tortát várta. Az egykori bencésdiákként Kecskeméten élő, fiai révén félig-meddig már piarista, a város múlt-

béli értékeinek megmentését szem előtt tartó lakálpatrióta, művészek barátja-mecénása, kiállítások szervezője, idézetek, aforizmák gyűjtője, a baglyok mindentudója, az Erdélyben árvagyerekeket nevelő ferences atya, Böjte Csa-

A baglyos torta felvágása előtti pillanat a születésnap meglepetés bulin

ba tisztelője-segítője, és persze sok ezer gyermek gyógyító orvosa, dr. Pongrácz József elérte a hatodik ikaszt. Folytatás az 5. oldalon

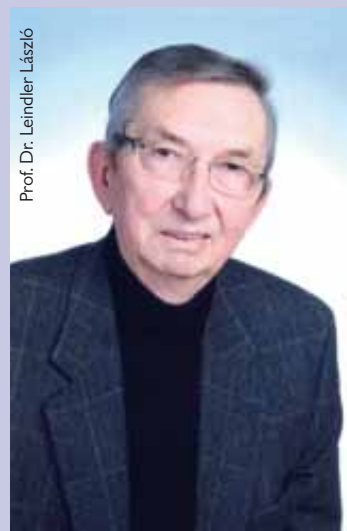
Kecskeméti emlékeim

Leindler László Széchenyi-díjas matematikus

75 éve, 1935. október 1-én, Kecskeméten született. Gyermekkorát szülőhelyén, Máriavárosban töltötte. Az általános iskolát itt végezte, később tanulmányait a Közgazdasági Technikumban folytatta, amelynek sportcsapataiban is sok-sok sikert ért el. Az érettségi után Szegeden matematika-fizika szakon szerzett diplomát. Rövid ideig Veszprém-ben tanított, majd visszatért Szegedre és im-

már közel 50 éve ott él. A JATE adjunktusa, később docense volt, majd egyetemi tanárrá nevezték ki. 1983-ban az analízis tanszék vezetője lett, 2005-ben emeritálták. Dékánként, illetve rektorhelyettesként az egyetem vezetésében is szerepet vállalt. 1982 óta az MTA rendes tagja. Széchenyi-díjas, a Szőkefalvi-Nagy Béla Érem tulajdonosa, a Szegedi Tudományegyetem díszdoktora, 2004-ben a Magyar Köz-

társasági Érdemrend középkeresztjével tüntették ki. Folytatás a 6. oldalon

Prof. Dr. Leindler László

Források: Barócsi Edit: Osváth Viktor élete és egyházzenei munkássága • Hornyik-album, 1894 • Katona József Könyvtár • Katona József Színház • Kecskeméti Életrajzi Lexikon • Kecskeméti Református Egyházközség Könyvtára • Máté János: Osváth Viktor • Régi Akadémiai Levéltár • Szinyei József: Magyar írók élete és munkái

Prohászka József: Parasztpolitikusok

Prohászka József: Női portré

100 ÉVES A KECSKEMÉTI MŰVÉSZTELEP V.

Prohászka József

Folytatás az 1. oldalról

Eleinte mint Révész Imre tanítványa, később mint tanársegédje, a kecskeméti művésztelep második korszakának meghatározó alkotója volt Benyovszky Istvánnal, Hagyk Istvánval és másokkal egyetemben. 1925-ben egy arcképtanulmá-

nyával elnyerte a László Fülöp-féle utazási ösztöndíjat, melynek segítségével hosszabb ideig tartózkodhatott a nagy nyugati művészeti központokban, közöttük egy évig Párizsban. Számos díjban részesült a későbbiekben, így többek között a talán legnépszerűbb képéért, a *Pirosesernyős lányért* (1931) a Műcsarnokban Balló Ede-nagydíjat kapott. Művészete a nagybányai plein air tanulságok mentén bontakozott ki, de tanulmányai során megérintette őt a Révész által képviselt realista irány is (pl. *Parasztpolitikusok*, 1921).

Prohászka első sorban mint kitűnő arcképfestőt tartották számon Kecskeméten, ahol számos helyi polgárt örökített meg (többek között Faragó Bélát, a kecskeméti árvaház egykori igazgatóját). 1933-ban a Barátok templomának új főoltárát és a diadalív két oldalán elhelyezkedő mellékol-tárokat festette meg. Az előbbin a titulushoz megfelelően Kecskemét patrónusát, Szent Miklóst a barokk apoteózisokat idéző formában, égi jelenésként, felhők fölött és angyalok között jele-

nítette meg. A Szent Antal-oltár esetében a minta a kora barokk nagy spanyol festőjének, Bartolomé Esteban Murillo azonos témájú képe volt a sevillei múzeumból. Meglehetősen érdekes ikonográfiai szempontból a Szent Ferenc-oltárkép, melyen a kereszt előtt imádkozó Poverellóhoz lehalaj a Megfeszített, hogy átölhelhessék egymást. Az ikonográfiai típus késő középkori eredetű, s eredetileg Clairvaux-i Szent Bernáthoz kapcsolódott. Az úgynevezett Amplexus az Alpokon túli Andachtsbilder ('áhitatképek') egyik legnépszerűbbje volt, amiből a 17. század folyamán ellenreformációs képtípust alakítottak ki. Érdekes módon a közvetlen mintakép végül itt is Murillo volt a 20. századi alkotó számára.

Prohászka József és felesége, a szintén festőművész Vujovich Irma leszármazottjaival együtt régi tervünk az életmű teljes feldolgozása és méltó elemzése, így annak megvalósulásáig, íme egy Rákosi-korszakra jellemző „gyöngyszem” az 1949-es kecskeméti gyűjteményes katalógus Bálint Alajos által írt előszavából: „Bámulatos színskálája mindig a valót tükrözteti vissza. Nem látomásokkal gondolkodtat, nem a szubjektív érzékségre igyekszik hatni, hanem a konkrét, törvényszerű formákat tárja elénk. Ez a formája pedig a legmagasabb absztrakció, meghatározásainak kiélézése, azokban a helyes arányok meg-látása, felismerése eredményezi a marxista-leninista objektív szemléletre törekvését.”

ifj. Gyergyádesz László
művészettörténész

A szószéken és az Urat dicsérte

„Amit külön köszönhetek Kecskemétnek Istennek kedves volt, hogy erre a szolgál-

25 éve hunyt el **Osváth Viktor** református lelkész, karnagy, zeneszerző, **Kecskemét huszadik századi egyházzenei életének kimagasló alakja**. 1921. szeptember 19-én született Budapesten.

Zenei tehetségét zongoraművész édesanyjától örökölte. Tanulmányait Kecskeméten, a Református Gimnáziumban végezte, majd 1939-től a Budapesti Református Teológiai Akadémián tanult. A lelkészi oklevél megszerzése után Cecén, Vezsenyben, illetve Budapesten volt segédlelkész, közben kántortanítói oklevelet is szerzett. 1952-ben Vezsenybe választották lelképásztornak, majd 1960-tól 1981-ig Kecskeméten szolgált mint lelkész-karnagy, egyben énekügyi előadó. Első igehirdetését e szavakkal kezdte: „Arra kérem az Istent, hogy a szószéken és az orgonán is egyformán dicsérhessem őt.”

Egyházzenei munkássága ekkor bontakozott ki. Továbbfejlesztette a kecskeméti gyülekezeti énekkart, amely a Psalmus Hungaricus szövegírója, az egykori kecskeméti városbíró és prédikátor iránti tiszteletből felvette Kecskeméti Vég Mihály nevét. A kórus rendszeresen tartott zenés áhítatokat, amelyeken az egyházi zene régi és újabb alkotásai hangzottak fel. Dr. Gárdonyi Zoltán, aki akkor a református egyházzene vezető alakja volt, számos művet írt Osváth Viktor kórusa részére, és többször részt vett a kecskeméti zenés áhítatokon.

Munkássága nem korlátozódott csupán városa zenei életére. Az egész egyházmegye, sőt

az az, hogy itt lehettem egyházzenesz. latra hívjon el engem.”

az egész ország egyházi zenéjére nagy hatást gyakorolt. Tanácsaival segítette a kisebb énekkarokat. A református énekeskönyv dallamaira igen sok kórusfeldolgozást készített. Munkásságának fő célja az énekeskönyv népszerűsítése, a zsolnárok és a régi magyar énekek megismertetése, megszerettetése volt.

„Hosszú volt az út Kecskeméttől Kecskemétiig” – emlékezett vissza 1983-ban, az utolsó énekkari szeretetvendégségen, ahol egyre jobban súlyosbodó betegsége (Parkinson-kór) miatt végleges búcsút vett kecskeméti nagy családjától. A budapesti Schweitzer Albert otthon lakója lett, ahol testi, lelki megnyugvást talált.

Osváth Viktor

Szeretettel és elismeréssel vették körül 125 éve hunyt el Kecskemét történetírója

Folytatás az 1. oldalról

1834-től Kecskeméten ügyészi és jegyzői hivatali írnok lett, majd 1842-ben helyettes levéltárnok. 1844-től aljegyzővé és városi levéltárnokká nevezték ki. 1848-ban megválasztották a város főjegyzőjévé. 1851-től 1856-ig járásbírói ülnök volt, majd 1860-ig ismét a levéltárosi munkakört látta el. 1861-ben a város főjegyzője lett, de még ez év őszén az alkotmányos tiszttal együtt lemondott hivataláról. 1862 végén egy királyi udvari rendelet alapján a városi hatóságot újraszervezték és ismét főjegyző lett egészen nyugdíjazásáig. Az 1880-as évek elején a törvényhatósági közgyűlés saját kérésére hivatalától fölmentette, nyugdíjazta, és örökös tiszteletbeli főjegyzői címet adományozott neki.

Hornyik János csaknem egész életén át szülővárosának és környékének történetével foglalkozott. Horváth Döme és a korabeli történetírók, Salamon Ferenc, Szilágyi Sándor, Gyárfás István ösztönzésére hosszasan kutató- és gyűjtőmunka révén megírta Kecskemét várostörténetét. A monográfiát 1862-ben az Akadémia Marczibányi-díjjal jutalmazta, és a szerzőt levelező taggá választotta az alábbi indokkal: „Mind az okiratok nagy számát, melyek e műben bocsátattak először közre, mind a feldolgozást tekintve, a legkiválóbb mű azon történelmi monographiák közt, melyek irodalmunk terén 1856-61. évek folytán megjelentek”.

Hornyik János nemcsak történelmi tárgyú cikkeket je-

lentetett meg, írásaiban foglalkozott a város mindennapi életével, közügyeivel is. Munkássága kiterjedt Katona József életének vizsgálatára is. Az 1867 októberében megindult Kecskeméti Lapoknak főmunkatársa, 1870-től 1872-ig szerkesztője, 1878-ban ismét főmunkatársa és 1879-től 1880-ig szerkesztőtársa volt. Vezette a közművelődési és a tanügyi rovatokat. Másvilági levél címmel 1869-től több humorisztikus levelet írt, melyekben a régi kor dicsőítése mellett a pártoskodás elfajulásait ostromozta. Többnyire saját neve alatt írt, kevés névtelen közleményen kívül a Hadadi Boldizsár és Boldogréti Víg László álneveket is használta.

Hosszú betegeskedés után 125 éve, 1885. október 8-án, Kecskeméten hunyt el.

A Magyar Tudományos Akadémián 1888. december 17-én Szilágyi Sándor mondott emlékbeszédet, szülővárosa pedig 1894-ben sírja fölé fekete márvány emléket állított. Síremlékét a volt Városháza épületének bontási anyagából építették fel. Ma Kecskeméten körút viseli a nevét, szobra a Kodály Zoltán téren áll. Barátai, pályatársai később így emlékeztek meg róla: „Hornyik nagy művét, Kecskemét városának történetét olvasva, bámulom a tudós szorgalmát, aki a legcsekélyebb maradványokat is felkutatta és azokból oly szingazdag képet tudott elénk állítani. Főlemel a tudat, hogy aki a köznek önzetlenül szolgál, nem éli le napjait nyomtalanul. A munka édes teljesítésében lelkesítsen az ő példája is.” (Liszka Béla tanár, kritikus), „Fényes emlékoszlop Magyarország története; hirdeti nemzetünknek életrevalóságát, szívósságát, szabadságszeretetét. S e fényes oszlopra véste rá Hornyik János Kecskemét város történetét. Emlékét áldja minden magyar.” (Dr. Havass Rezső földrajztudós).

Hornyik János síremléke a Kecskeméti Községi temetőben

„Valaki vezette az életem fonalát”

75 Négy kerek évfordulót ünnepelt a közelmúltban dr. Gubacsi László. Ötven éve szerezte meg orvosi diplomáját, ötven éve nősült, felesége a hetvenedik, ő maga pedig hetvenötödik születésnapjához érkezett. Hetvenöt év... Hét és fél évtized, tele munkával, az orvosi hivatás és a család iránti szeretettel és mély elkötelezettséggel.

– Szép gyermekkorom volt, és ezt nemcsak az öregkor mondatja velem – idézi fel legelső emlékeit dr. Gubacsi László. – Nagyon mélyről jöttem. Orgoványon születtem, pontosabban a falutól öt kilométerre, egy tanyán. Vér szerinti édesanyám kilenc gyermeket szült, de engem – mint legelsőt – magukhoz vettek és sajátjukként neveltek fel a nővéreék, mert nekik nem lehetett gyermekük. Nevelőszüleim, akikről mindig mint szüleimről beszélek, nagy szeretettel fogadtak örökbe, és gondoztak. Mivel a két család szomszédos tanyán élt, a testvéreimmel gyakorlatilag együtt nevelkedtünk, vasárnaponként együtt jártunk a templomba, abba az aktív helyi baptista gyülekezetbe, melynek szüleim is tagjai voltak.

Kisgyermekkorom éveiben átzúgott tanyánk felett a történelem, félelmet, bizonytalanságot hozott a II. világháború. Szegények voltunk a szó mai értelmében, de akkoriban egyáltalán nem éreztük nyomorúságosnak a helyzetünket. Én afféle tanyasi gyereként hol libát, hol disznót őriztem, hol a szőlőben dolgoztam, de szüleim úgy tartották, első az iskola, a tanulás, a többi csak akkor következhet, ha marad rá időm. Anyám zseninek született, aki nem tanulhatott, de megmaradt benne az irodalom szeretete. Mindent elolvasott, ami a kezébe került, ezt tettem később én is. Apám zenei talentum volt, s bár én nem voltam az, engem is megtanított különböző hangszereken, hegedűn, harmoniumon és orgonán játszani. Ilyen szellemiségű családi háttérrel nem volt csoda, hogy jól tanultam. Egy kis tanyasi iskolába jártam, ahol

jeles eredménnyel végeztem el a nyolc osztályt. Tanítóm javaslatára a kecskeméti Katona József Gimnáziumba jelentkeztem, de valaki megakadályozta, hogy oda mehessek – osztályidegen származásomra hivatkozva. Anyám minden követ megmozgatott az érdekemben. És két nagyszerű ember – a helyi lelkipásztor és a Kecskeméti Piarista Gimnázium igazgatója, Ifjú Sebestyén – révén a piarista gimnázium diákjaként tanulhattam tovább. Később felvettek az orvosi egyetemre, és bár a történelem a tanulmányaim folyásába Budapesten is beleszólt, sikeresen végeztem. Orvos lettem.

– És onnantól kezdve a mai napig az egész életét az egészségügy szolgálatában töltötte. Gyakorló orvos volt Kecskeméten, innen szülőfalujába ment körzeti orvosnak, aztán járási főorvosként, később a megyei kórház főigazgatójaként, majd megyei főorvosként dolgozott tovább. A fővárosban, az Egészségügyi Minisztériumban főosztályvezető volt, azután visszatért Kecskemétre, és az Egészségügyi Alapellátási Intézmények igazgatói posztjából ment nyugdíjba 1996-ban. Megyei, országos és nemzetközi rendezvényeken 70-nél is több előadása hangzott el, rengeteg ismeretterjesztő előadást tartott, 34 tudományos dolgozatot írt, számos kiadvány szerkesztésében közreműködött. Szakmai munkája mellett jelentős közeleti feladatokat vállalt és végzett. Több tudományos egyesületnek, társadalmi szervezetnek, civil szerveződésnek volt meghatározó tagja, talán nem is tudnám felsorol-

A kilenc testvér (az állók között középpont dr. Gubacsi László)

ni, miben tevékenykedett még. Nem hiányzik az aktív élet?

– Aktív nyugdíjas vagyok. Fő foglalkozásom ma már a pihe-nés, de a közélettől sem szakadtam el teljesen, és dolgozom is: a KRKK-ban anatómiát és klinikai tárgyakat oktatok. Kiegyensúlyozott, megelégedett, mondhatom azt is: boldog emberként élek. Elmúltak a rám nehezdedő, néha igen stresszes évek. Van egy nagyszerű családom, feleségem, két gyermekem, vejem, három unokám, akik jó tanulók, szüleiket tisztelő, magassabb erkölcsi értékeket elfogadó fiatalok. Nekik – a szeretteimnek – írom, szigorúan belső használatra a családom történetét, amelyből már több kötetnyi, úgy 2500 oldalnyi szöveg elkészült. Számos feladat foglalja le a napjaimat, de már készülök a számvetésre, a végkövetkeztetés levonására. Soha nem voltam aktív, meghatározó tagja vallási közösségnek, de példaértékű keresztény emberek gyermekeként szilárdan hittem és hiszek az égnek és földnek Urában, a Mindenható kegyelmében. S bár a hitem mindig a magánügyemnek tekintetem, és „eladtam magam” az egészségügy szolgálatának, a munkának, a közéletnek, az alapkérdés soha nem változott bennem. Mindig megtapasztaltam, hogy csak kegyelemből vagyok itt, csak a kegyelem segített át annyi nehézségen, s hogy valaki vezette az életem fonalát. Így 75 felett már egyre nagyobb eséllyel kell számolnom e földi lét befejezésével. De addig – Van Boerthave szavaival élve – igyekszem „fenn-tartani a test töretlen egészsé-

gét, a szellem állandó élénkségét és nyugalomát, és megőrizni ezeket a késő öregségig, amikor betegség és küzdelem nélkül a test és a lélek búcsút mond egymásnak.” Remélem, addig még sok tartalmas év vár rám, szeretteim között, hasznos és fontos feladatokkal, nyugalomban, békeességben. **Fejes Maja**

Kisgyermekként

Anyjával

Előadás közben

A beszélgetős gyermekorvos

Gyermekkor

Apai és anyai ágon is felvidéki ősökkel rendelkezem, akiket azonban a Benes-dekrétum alapján 1948-ban kitelepítettek. Szörnyű, nehéz helyzet volt ez, de én csak profitáltam belőle, hiszen szüleim a Ceglédbercelre irányított 50 család tagjaként az úton ismerték meg egymást. Egy évvel később összeházasodtak, és újabb egy év múlva, 1950 szeptemberében már világra is jöttem. Apám becsületes volt és tiszta lelkű, anyám, aki összefogta a családot mindig jókedvű és bizakodó. Embertelenül sokat dolgoztak, 1956-ban visszaadták korábbi tulajdonosának a betelepítéskor kapott házat, és a saját maguk által épített otthonba költöztek.

Az általános iskolát szülőfalumban végeztem. Jó tanuló voltam, de tekintélyemet sokszor a fizikai erőmnek is köszönhettem. Szepelőim miatt ugyanis gyakran csúfoltak, amit én általában alapos veréssel hallgattattam el. Anyámat is zavarták a nemkívánatos pöttyök, kuruzslók mindenféle kenőcseit kente rám, hasztalan. Úgy 6-7 évesen valamilyen higanytartalmú szer miatt életveszélyes állapotba kerültem. Imádkoztak fölöttem és túléltem.

A rendszeres fizikai munkák „sokrétűsége” nem nagyon elégített ki, tehát legeltetés közben arról álmodoztam, hogy „híreseMBER” leszek, és

valami hasznosat, sok embernek tetszőt csinállok, olyat, amiért „mindenki” szeret. Gyermeki lelkiülettel többre vágytam. Kisgyerekként focista, később csillagász, térképész, de mindenekelőtt gyermekorvos akartam lenni.

Magaslati levegőn

A hetedik osztály vége felé egy osztálykiránduláson három órát Pannónhalmán töltöttünk. A „meglátni és megszeretni” élményét éltem meg, és hazaérve elmondtam otthon, hogy a bencéseknel szeretnék majd tanulni. Becsvagyó, gyerekeiknek jobb sorsot szánó szüleim döntésének rendkívül örültek, és „Józsika Pannónhalmára akar menni!” felkiáltással mentek a paphoz, aki írt egy ajánlólevelet, így felvételi nélkül bekerültem a bencés gimnáziumba.

A magaslati levegőn egy-két hét alatt megszűnt az allergiám. Persze ennél jóval többet kaptam ott. Az Ora et labora „szlogen” ugyan ismeretlen volt számomra, de az ima és a munka nem. A bencés magatartással tehát könnyű volt azonosulnom. Szorgalmas voltam mindig, ráadásul azt csinálhattam, amiért oda mentem, tanulhattam. Szívtam magamba ösztönösen mindent: kétezer éves hitet, ezeréves történelmet, a könyv szagát, a tavasz illatát, művészeteket, de felejtethetlen a tornatermi áporodott

testszag is. Megtanultam kosarazni, tanulni, verset örömmel olvasni, különbséget tenni fontos és halasztható dolgok között, elviselni másokat, élvezettel hallgatni egy madár énekét. Ráéreztem a hetedik nap ünnepi nyugalomára, miközben szelíden lazult a szoros családi kötődés.

Az orvosi pályán

1969-ben érettségiztem, majd az elutasított felvételi után (az egyházi iskolai múltam erősebb érv volt, mint az elért, egyébként maximális pontszámom) két év átunatkozott katonaság következett. Azután mégis fölvettem Szegedre, ahol 1977-ben szereztem orvosdoktori diplomát.

Végzés után szüleim közelében szerettem volna dolgozni. Először Szolnok merült föl bennem, de amikor egy szakmai gyakorlat során, november 7-én Lenin-jelvénnel láttam sétálni az ottaniakat, mégis Kecskemétet választottam. A megyei kórház gyermekosztályán sokat tanultam elsősorban dr. Tóth György főorvos úrtól, azonban nem éreztem az önálló munka örömét. 1981-ben csecsemő- és gyermekgyógyászatból sikeres szakvizsgát tettem és 1982-ben már körzeti orvosként dolgoztam, most házi gyermekorvosként végzem ugyanazt a munkát. 1992-ben hoztuk létre a Meditres Kft-t, melynek alapító tagja és ügy-

vezetője vagyok. 1994. február 1. óta pedig a Bagoly Egészségházban gyógyítom a gyermekeket.

Kezdetől fogva beszélgetős medicinát alkalmazok. Sose játszottam meg a nagy doktor bácsit, még a rendelőm se szokványos kialakítású. A beteg gyerekek szülei rendkívül bizonytalanok, a józan ész, ami régen családon belül áthagyományozódott, ma már sokakból hiányzik. Ezt próbálom a gyógyítás mellett a beszélgetéssel pótolni.

A család

1981-ben nősültem. Feleségem, dr. Greminger Márta szintén gyermekorvos. Tőle az első perctől kezdve igaz szeretetet kapok, és mindenben segítő társam. Négy gyermekünk közül Anna – remélem, csak átmenetileg – Németországban dolgozik, mint orvos. Péter is erre a pályára készül, most harmadéves egyetemista. Márti rajtot tanít, mellette fest, énekel, zenél. András pedig, aki két unokával megajándékozott már, jogi végzettséggel, egy építőipari vállalkozás vezetése mellett a Bagoly Egészségház pénzügyi dolgainak intézésébe is besegít.

A család felelősségre tanít, megtart, célt is jelent. Nélkük sokkal könnyebb az életben eltévedni. Mindig is a világ legjobb apája akartam lenni, s hogy ez mennyire sikerült, azt nem tudom, de egyszer feleségem azt mondta nekem: „Szeretnék a gyereked lenni!”

Varga Géza

Szüleivel és húgával

Ifjú orvosként

Napjainkban

KECSKEMÉTI EMLÉKEIM

Leindler László Széchenyi-díjas matematikus

1976 májusában

Folytatás az 1. oldalról

„Több mint félévszázada, hogy elkerültem Kecskemétre, bizony így már az emlékeim kicsit megkoptak, de azért összességében, főleg akkori fiatalságom okán is, szülővárosomra most is szeretettel gondolok. Máriavárosban, a Szalag utcában éltem gyermekkorom nagy részét, az ottani réten rúgtuk a rongy-, később a teniszlabdát sokszor sötétedésig. Az elemibe is itt jártam, majd a felső tagozatot az Újkollégium épületében lévő általános iskolában végeztem. Onnan kerültem át az Ókollégiumban működő Közgazdasági Technikumba, amely ma Kada Elek Közgazdasági Szakközépiskola néven épp a napokban ünnepelte 100 éves jubileumát. Édesapámnak korábban volt egy kis társas szabó üzlete a «két templom közt», de ezt egy bomba a háborúban telibe találta, így a csekély jövedelmet biztosító szabószövetkezetben kellett dolgoznia. Szüleim azért adtak ebbe az iskolába, mert ekkor nagyon szerény, mondhatni szegény körülmények között éltünk, és fontos volt, hogy én is minél előbb pénzkereső legyek.

Ez a középiskola nekem nagyon sokat adott. Kiváló, szigorú, de a tanítványokat segítő és szerető tanárai

voltak. Az ódon épületben nagyon jól éreztük magunkat. A tanulás mellett rengeteget sportoltunk: fociztunk, röplabdáztunk, kosaraztunk, ping-pongoltunk, Nyitrai Emil tanár úr lelkes útmutatásai révén az iskolai és városi bajnokságokon rendszeresen sikeresen szerepeltünk. Az iskolai sakkcsapatot Igó Elek tanár úr vezette. Az utolsó két évben, a városi bajnokságban ő első táblásként, én pedig a második táblán veretlenek maradtunk. Még az akkori országos sakklap is beszámolt erről! A legkedvesebb sportágam persze a foci volt. A mai napig büszkén emlékezem arra, hogy a későbbi sokszoros magyar válogatott Fenyvesi Máté csapatkapitánya is lehettem.

A tanári kar szinte mindegyik tagja kiváló oktató, nevelő volt, de számomra, az egész életem alakulásában a legjelentősebbnek Kovács László igazgató úr bizonyult. Neki köszönhetem, hogy matematikus lettem. Ő beszélt rá arra, hogy az egyetem matematika-fizika szakára menjek. Pedig fizikát akkor egyáltalán nem tanultunk, matekból is csak keveset, ő azonban úgy látta, hogy van matematikusi érzékem. Felvételemhez is nagyban hozzájárult igen erősen támogató javaslatával. Az, hogy már az első félévben kitűnően végeztem, az az iránta érzett tiszteletemből is következett, mert útravalóul csak annyit mondott: «Aztán ne-hogy szégyent hozz Rám és az Iskolánkra!» Ez nagyon nagy feladat, bizony teher is volt számomra, de mindent megtettem azért, hogy ne okozak csalódást szeretett tanáromnak.

1954-ben kerültem el Kecskemétre, de a szülői ház, igaz már szülők nélkül, egyetlen testvéremmel, újból és újból hazavonz. Talán ezért is érzem még mindig kecske-

és nyugodt város volt Kecskemét abban az időben. Természetesen azt is látom, hogy azóta hihetetlenül sokat fejlődött és szépült, de a Rákóczi úti fasor, amelyen annyiszor si-ettem a Kinizsi focipályára, az felejthetetlen számomra. Kár, hogy ma már az a pálya nem nyújtja a vasárnapi mérkőzések örömteli hangulatát, amit játékosként vagy nézőként mi még élvezhettünk.”

métinek magam. A fiatalok-ri barátokkal is ritkán tudok már találkozni, de ha sikerül, az akkori iskolás és sportélmények felelevenítése mindig nagy örömet okoz. Szép

A Közgazdasági Technikum kosárlabda csapata (az állók között jobb szélen Leindler László)

Szüleivel és testvérével (a kép jobb oldalán)

Szőkefalvi-Nagy Bélával, a matematikai analízis világhírű professzorával 1979-ben

Dr. Dr. h.c. Szodfridt István erdőmérnök, a Nyugat-magyarországi Egyetem professor emeritusa

80 Győrben született 1930. november 7-én. Erdőmérnöki oklevelét 1953-ban kitűnő eredménnyel szerezte. Öt évig a Keszthelyi Állami Erdőgazdaságnál, majd 25 éven keresztül az Erdészeti Tudományos Intézetben dolgozott. 1965-ban megbízták a kecskeméti Duna-Tisza közti Kísérleti Állomás megszervezésével és vezetésével. Ezt a feladatot közel két évtizeden át látta el. 1983-ban az Erdészeti és Faipari Egyetem tanszékvezető egyetemi tanára lett. A gyakorlatban és tudományos munkássága során szerzett korszerű ismereteket több száz erdőmérnök-hallgatónak adta és adja át napjainkban is. Botanikai, erdőtípológiai, termőhelyi, nyártermesztési, természetvédelmi és génmegőrzési kutatásokban ért el nemzetközileg is elismert eredményeket. Tudományos publikációinak száma, melyek egy része az általa annyira kedvelt Kecskeméthez, a Kiskunsághoz kötődik, meghaladja a kétszázötvenet, valamint több könyv és jegyzet szerzője. 1994-ben Bedő Albert Emlékérmet kapott, 2006-ban pedig a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztje kitüntetésben részesült.

„Feleségem és én is dunántúli lévén ismeretlen környezetbe érkezünk, amikor 1965-ben Kecskemétre küldtek. Abban az időben az erdészetek számára az Alföld meghódítandó területet jelentett. A parlagon hagyott földek fölszámolása, a mozgó homok megkötése miatt erdőket akartunk telepíteni, ezért létesült a kísérleti állomás. Ehhez a feladathoz csak kevés ismerettel rendelkezünk, azaz komoly kutatómunkát is igényelt célunk megvalósítása. A város nagy szeretettel fogadott bennünket. Az akkori tanácselnök, Reile Géza megkülönböztetett figyelemmel kísérte munkánkat, minden segítséget megadott, sőt, a megyei tanács és a pártszervek, valamint az erdőgazdaság üzemi emberei, köztük Szeverényi István erdészvezető is támogatott bennünket.

Két gyermekkel jöttünk Kecskemétre. A városban az óvodai hely rendkívül szűkös volt, korábbi osztálytársam, a tanácsnál népművelési felügyelőként dolgozó Heltai Nándor közbenjárására azonban a gyerekek elhelyezése is megoldódott. Vele a mai napig tartó szoros barátság alakult ki. Neki köszönhetem azt is, hogy számos művész embert, többek között Weöres Sándort és feleségét, Fodor Andrást, Buda Ferencet, és egy japánból származó Bartók-kutatót is megismerhettem. Szeretettel emlékezem Rajz Istvánnéra is, aki a Kodály Iskolában fölkarolta gyermekeimet, azután a közelünkben lakó, finom lelkű kórusvezetőre, énektanárra, Párdányi Juditra, illetve Szappanos István festőművész-tanárra, aki nagyobbik fiammal megszerettette a linómetszés technikáját. Talán ezeknek a kapcsolatoknak is köszönhetem, no meg valószínűleg a szakmai tevékenységem, a tudományos ismeretterjesztésben végzett munkám miatt is, hogy két cikluson át a megyei TIT elnöki feladatait is elláthattam. Később, a 80-as évek elején már egyre inkább úgy éreztem, elég, ha csak a szakmával foglalkozom. Így amikor 1983-ban Sopronba hívtak, örömmel fogadtam el az invitálást. Tulajdonképpen hazajöttünk, s azóta is itt, a hűség városában élünk.

Kecskemétet második hazámnak érzem. Életem szebibik felét ott töltöttem el. Egykori barátaimmal, munkatársaimmal, tanítványaimmal, így például Göbölös Antallal, Báldi Bélával, Kerekes Magdival, Molnár Ferencnével, Laczay Tamással, Gácsai Zsoltal és persze Heltai Nándorral ma is élő a kapcsolatom. S bár napjaim ma már főleg betegséggel telnek, az a lendület, ami az odaérkezésemkor megcsapott, ma is lelkesít. Most is épp egy, a város közelében fekvő erdőterülettel, a Talfája-erdővel kapcsolatos anyagot gyűjtök.”

75. születésnapján, a kollégáitól, barátaitól kapott virágcsokorral

Weöres Sándorral és Károlyi Amy-vel Polyák Ferenc fafaragóművész tanyáján (a kép jobb szélén Szodfridt István)

KECSKEMÉTI EMLÉKEIM

Pozsgai Zsolt

Pozsgai Zsolt író, dramaturg, rendező

50 éve, 1960. szeptember 20-án született. Szinte egész élete összefonódik a színházzal. Már 14 éves korában önálló amatőr társulatot vezetett. 1981-ben Kecskemétre szerződött segédszínésznek, 1984-ben a pécsi teátrum „igazolta le” rendezőasszisztensnek. Azóta dramaturgként, illetve rendezőként többek között a fővárosban (Madách Színház, Kolibri Színház, Magyar Színház, Aranytíz Teátrum), valamint Zalaegerszegen, Békéscsabán, Veszprémben, Tihanyban és Kecskeméten is dolgozott. Darabjait külföldön, Svájcban, Bulgáriában, Szerbiában és Németországban is bemutatták. Jelenleg a Komédiium Színház, illetve a Pécsváradi Várszínház művészeti vezetője, és a Magyar Színház dramaturgja.

„Kecskemét számomra valóban a szabadság városa. Az egyéni szabadságé. Elszakadtam Pécestől, és életemben először voltam teljesen önálló. Tömöry Péter, a színház akkori főrendezője, kiváló író és rendező hívott segédszínésznek. Ma azt mondanánk: stúdiós. Hiszen oktatás folyt a színházban, a segédszínészeket táncolni, énekelni, inni tanították élteesebb kollégáik. Ezernyolcszáz forintért szerződtem 1981-ben Kecskemétre, és ez abban az időben elég volt a közös albérletre, a büfé-számla felére, és egyáltalán az életre. De kit érdekeltek akkor a számok? Két kézzel tömtük magunkba az életet, mi, a színésztanoncok. Voltunk vagy tízen, egy csapat, egy társaság. Mindenben együtt. Színpadon, magánéletben, összebújva a tájbuszon – még a fürdő is közös volt –, a színház fürdőjében senkit sem érdekelt, ki a lány, ki a fiú. A Bánk bán-ban hatalmas ruhákban, vendégbajusszal mint békétlenek – a Kelemen Kamaraszínházban mint

Kondé Lajos pasztorális püspöki helynök, a szegedi dóm plébánosa

50 Egy, a Felvidékről kitelepített család második gyermekeként született 1960. szeptember 15-én. Gyermekkorát Pitvaroson töltötte. Középiskolai tanulmányait Kecskeméten, a Piarista Gimnáziumban végezte, majd a szegedi szemináriumba jelentkezett. 1984-ben szentelte pappá dr. Udvardy József megyés püspök a Szegedi Fogadalmi Templomban. Szolgálatát a Tisza-parti városban, az alsóvárosi plébániatemplomban kezdte, ahol 5 évig volt káplán, majd a dómba helyezték káplánnak. 1996-ban új feladatkört

kapott, az egyházmegye ifjúsági referense és egyetemi lelkész lett. Munkája számos területen úttörő jellegű volt: tevékenyen részt vett az egyetemi lelkészség, a kollégium, a Katolikus Ifjúsági Iroda és több más ifjúsági kezdeményezés megálmodásában és szellemi-fizikai felépítésében. 2001. augusztus 1-jén a Szeged-Belvárosi Egyházközség és a szegedi Székesegyház plébánosává nevezték ki. Új, a korábbinál lényegesen szélesebb társadalmi rétegeket érintő munkássága jelmondata: *Nyitott templom, nyitott szív.*

„Pitvaroson nevelkedtem, egy élő katolikus közösség tagjaként. Már gyermekként hallottam a kecskeméti Piarista Gimnáziumról és ismertem piarista diákokat is a környezetemben. 1975 szeptemberében, 15 évesen, mégis félelemmel teli várakozással vettem részt a tanévnyitó szent misén. A gimnázium idegensége mellett Kecskemét városa is ismeretlenül állt előttem. Nyugtalanító gondolatok kavargtak a fejemben. Hogy lesz erőm végig járni a

gimnáziumot? Hogyan fogok beilleszkedni? Hogy találom meg a helyem egy ismeretlen nagyvárosban? Hogyan alakul az életem tovább?

Hála Istennek, zökkenőmentes volt a befogadás mind a város, mind az iskola világába. Valódi örömmel és hálával emlékezem vissza a kecskeméti évekre. S hogy ennyi év távlatából mi az, ami ezt a lelkületet, érzést megőrizte bennem, csupán a szép emlékek vagy mélyebb benyomások? Nehéz az érzéseket átadni, de

mégis megpróbálom néhány kulcsmondatban megfogalmazni. Azt próbálom kiemelni, ami példa volt számomra, ami beépült az életembe és mindazoknak az életébe, akik a kecskeméti piaristáknál végeztek.

Meghatározó volt számomra a közösségi élet megszerettetése. Gyermekkoromban is sok szép közösségi élményben volt részem, de a gimnázium légkörében kinyíltunk. Megtanították velünk, hogy a munkával, tanulásod-

dal, szavahihetőségeddel építet a közösséget. Fontos leszel másoknak, és mások is fontosak lesznek neked. A közösség formál és segít megérezni, megérteni, és megtartani a hitet. A serdülő fiatalok személyes hite a gimnáziumi közösség által fejlődött.

Nehéz világ volt körülötünk. Az iskola, a kollégium légköre, nevelőink személyes törődése így még inkább felkészített bennünket az életre. Tanáraink azt vallották, hogy nem baj, ha kérdések,

Kosztolányi művének elkötelezett színpadi hívei. Nemrég kaptam fényképet, emléket: vagyok vagy százhatvan centi, harminc centis bajusszal, vastag és sok ruhában állok a színpadon Koncz Gábor mögött, hatalmas kard az oldalamon. Egy megszólalásom volt abban az előadásban, az előtttem levő azt mondta: „Királygyilkos”! Mire én: „El vele!” Aztán futottunk ki a takarásba, mert igazi sült csirkét adott be a kelékes minden este a színpadra, és miután leszereltek, mindet mi ehattuk meg.

Nagy, esti és hajnali séták az albérlet felé a Széchenyivárosba. Világmegváltó álmódások. Baráti együttlétben, vagy lányokkal szerelmes várakozásban koptattuk a városi köveket, boldogok voltunk és türelmetlenek. Színpadon, barátságban, szerelemben.

Sok évvel később tértem vissza ismét. Drámát írtam Katona Józsefről, Kecskeméten játszódott, de az akkori direktor el sem olvasta. Aztán jött egy másik igazgató – Bodolay

Géza, aki ismét megnyitotta előtttem a színház kapuit. Rendezhettem, írhattam (a színészi játék ügyében már sokkal előbb felismertem alkalmatlanságomat). A színház épülete nem sokat változott, a színészklub, az öltözők illata sem. Húszéves önmagam régen otffelejtett lábnyomain lépkedhettem ismét, de már más beosztásban. Reggelenként ki a piacra, a piac előtt a Tejbüféhez, ahol istenien lehetett reggelizni. A próbákön, miközben rendeztem, rendre körülnéztem csodálkozva: biztos itt vagyok, biztos én vagyok? És a páholyok felől az ismerős szellemek visszaintegettek.

Nagyon szeretem a kecskeméti téli estéket a főtéren. Mikor vastag a köd, a sárga lámpák áttűnnek az opálon. Mintha Szentpétervárott lennék egy Dosztojevszkij-regényben. Nasztaszját várom a ködön át az Aranyhomok felől, a templomtornyok belebólogatnak az éjszakába. Másnap eltűnik a köd, szikrázó napsütésben fiatal anyák

engedik futkározni gyermekeiket, jó leülni ilyenkor egy padra. És körülnézni. A híres, más és más felekezetű templomok tornyai összezárják a teret és a lelket. Megteremtik a rendet és a harmóniát. Kint és bent.

Kevés helyen éreztem ennyire otthon magam. A piac háta mögött, a kispiacon sült a hurka, kolbász, karaj. De jó is volt állni ott az alumínium pultoknál a friss kolbász és a gőzölgő forralt bor fölött.

Jártam sajnos a kecskeméti temetőben is. Vitéz Laci barátom sírját kerestem, és találtam meg. Megbeszéltem őt magamban, majd visszamentem a színházba, körülnéztem az előadásra gyülekező színészek között, és gondolatban megköszöntem neki, hogy élnek. És hogy testet-gondolatot adnak testetlen, gondolatlan papír-figuráimnak. Újak és régiek egyaránt. Olyanok, akikre már akkor, húszévesen felnézhettem (Réti Erika, Kiss Jenő és mennyien mind még!) és akik nemrég érkeztek csak. De ebben az örök-illatú leve-

gőben hamar ők is kecskemétivé váltak. Majd pár éve rendezhettem egyik darabomban azt a régi barátot, Hegedűs Zoltánt, aki még segédszínész létünkben volt társam itt. És mellette Horváth Feri, a színházi mindenés, akitől annak idején rengeteget tanulhatunk. A kör bezárult.

Most megint eltávolodtam a várostól, a színházától, de várom az alkalmat, amikor ismét leszállhatok az állomáson, és lassan, ráérősen végig gyalogolhatok a hátsó úton, a régi színészház mellett. Vastag torkú fák között, megújuló tavasz illatban, vagy sárga levél-kesztyűs őszi járdán, és megállhatok a színészbejáró előtt, még egyszer-többször visszanézni. Majd bemenni a próbára, és azokért dolgozni, akiket templomtérén, kispiacon, Széchenyivárosban, vagy a református könyvtárban megismertem. Dolgozni, és szolgálni őket.

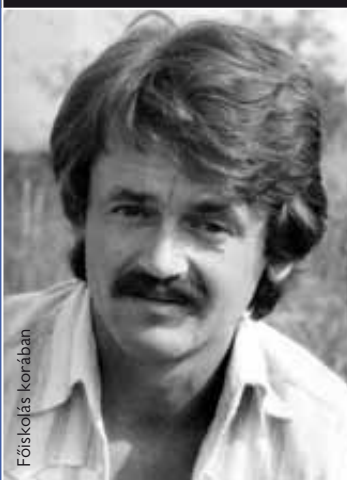
Ez a legkevesebb azért, hogy kétszer is befogadtak – kecskemétinek.”

készségek merülnek fel bennünk, fontos az, hogy mindez tudatos legyen. A felmerülő kérdések kikövetelték a választ, s a felkészült tanárok személyes példája mindannyiunkban mély benyomást hagyott. Velünk éltünk, kirándultak, sírtak és nevettek. Fontos érték volt a tudás megszerzése, de az sem volt lényegtelen, hogy az életre készüljünk. Ebben segítettek a gyalogtúrák, csónaktúrák, nyári táborok. Felfedeztük Kecskemét és az ország szép tájait, és közben saját magunkat és közösségünket is.

Ezek az évek egész későbbi életemet megalapozták és meghatározták. Olyan útra-utalót kaptam be- és elfogadásból, szeretetből és türelemből, megértésből és odafigyelésből, amelyek a mai napig is kitartanak. Osztálytalálkozóinkra mindig nagy szeretettel készülök, sok iskolai barátság a mai napig tartó barátsággá fejlődött. Kecskemét városa szeretettel van beírva a szívembe.”

Kondé Lajos

Főiskolás korában

2010 őszén, Carbone szerepében
(Arthur Miller: Pillantás a hídról)

A Mágus Miska címszerepében
Csombor Terézszel 1989-ben

Feleségével és lányával a Pék Matyi-díjjal járó
egyiptomi jutalomutazáson

A hatvanéves „kisfiú”

60 éve, 1950. szeptember 18-án született Sirkó László színművész. Kétszer szerződött Kecskemétre. Előbb 1972-től két évadon át segédszínészként a Radó Vilmos vezette társulat tagja volt, majd 1986-ban igent mondott Lendvay Ferenc ajánlatára és azóta a Katona József Színház színművésze. Az elmúlt 25 évadban a színházszerető kecskeméti közönség több mint száz szerepben láthatta. Sodró erejű művészi játékaival, valamint a város közéletében végzett sokoldalú kulturális tevékenységéért a szakma és a nagyradmű elismerését több ízben is elnyerte. 2000-ben Az évad színészévé választották, 2002-ben Katona József-díjat kapott, 2006-ban Bács-Kiskun Megye Művészeti Díját vehette át, 2007-ben Bács-Kiskun megyei Prima Primiissima-díjban részesült, 2009-ben pedig ESTem Díjas lett, illetve az akkor alapított Pék Matyi-díjat is elnyerte.

– Szerencsére mindig élnek olyan énekpedagógusok, akik fontosnak tartják azt, hogy tanítványaik közvetlen közlelől megismerjék a színjátszás világát. Első színházi élménye-

met én is így szereztem: lelkes énektanárom az Erkel Színház egyik vasárnap délelőtti matinéjára vitt el. Az ott látott zenés darab mélyen belém ivódott, hatása kamaszkoromig

elkísért. De hosszú út vezetett a szülői háztól a színházig. Bár sok közöm nem volt hozzá, környezetem biztatására jeles eredménnyel erősáramú villanszerelő vizsgát tettem. Újpesten, a Hajógyárban, majd a MÁV-nál dolgoztam mint elektroműszerész, de ezt a szakmát nem tudtam megszeretni. A pesti élet során viszont összehozott a sors Keresztessy Hédivel, valamint a férjével, Brandt Rudolfal, aki a bécsi opera énekes volt. Ők ketten megtanítottak énekelni. Az egyik év végi vizsgát meghallgatta a kecskeméti színház karmestere, Németh László, ő hívott először a híros városba. Huszonkét éves voltam, amikor idejöttem, és Radó Vilmos direktor úr rögtön leszerződtetett segédszínésznek karkötelezettséggel.

– Ezzel el is dőlt a pályaválasztás?

– Véglegesen! Bár csak két évig tartott ez az első kecskeméti időszakom, de a színház minden zegzugát megismertem. Szerettek, tanítottak az idősebb kollegák. A második évadban Mislai Pista a „Pop-fesztivál” egyik nagyobb szerepét nekem adta, a Tanút játszhattam, emellett segédszínészként, asszisztensként is sok feladattal bíztak meg. Ettől kezdve már tudtam, hogy színész leszek. Apám nem örült a döntésemnek: „Bohóc lett a fiam!” – tört ki belőle. Évekkel később azután ő is megbarátkozott a gondolattal, s amikor egyszer Szegeden megnézett, már csak annyit mondott: „Jól van, kisfiam!”

– Azután jött a Színház- és Filmművészeti Főiskola, az operett-musical tanszak, Kazán István osztálya.

– Csodálatos és egyben rendkívül kemény évek voltak ezek. Éjszakánként általában az órákra készültem, reggel a főiskolán indult a napom, majd mivel a tanulás mellett Kazán színházában is játszottam, délutánonként próbák következtek, este pedig már a színpadon szerepeltem. Irtózatosa-

sokat dolgoztam, negyvenes átlagot játszottam havonta, de megérte. Kiváló tanárain segítségével, még Nádasdy Kálmán is tanított, ekkor tanultam meg a színészmesterséget.

– Fővárosi évek, közben győri, szegedi vendégjátékok következtek, és csak bő másfél évtized múltán tért vissza Kecskemétre.

– Álmaimban 16 éven át a kecskeméti színházban jártam. Így amikor 1986 nyarán egyik reggel Lendvay Ferenc telefonon szerződést ajánlott, egy óra múlva már száradt is a tinta a papíron, rövest aláírtam. Azóta itt élek, idén már a 25. évadomat töltöm. S boldogan mondhatom el, hogy rengeteg gyönyörű feladatot kaptam. Volt év, amikor hét új szerepet kellett megtanulnom. Például 1989-ben egyszerre voltam Mágus Miska és a Fizikusok Möbiusa. Mostani szerepeimmel is maximálisan elégedett vagyok, öröm játszani a Nyomorultakban, a Pillantás a hídról főszerepét meg egyenesen jutalomnak érzem, annak is kaptam.

– Mit jelent Önnek a család, jut idő rájuk egyáltalán a sok próba, előadás között?

– Mind a mai napig nagyon fáj, hogy szüleim a válás mellett döntöttek. 13-14 évesen, kamaszsrácként éltem át ezt, s bizony sokat sírtam emiatt. Még 20 évesen is arra készültem, hogy lépésüket visszacsinálom, de nem sikerült. Hál’ Istennek, feleségemmel, Ba Évával, valamint két lányunkkal, Annával és Esztivel, ha nem is „zördülésmentes”, de alapjában véve boldog családként élünk. Mindezt megkönnyíti, persze néha meg is nehezíti, hogy ők is a színház világához kötődnek. Örömmel tölt el az is, hogy édesanyám itt él a közelünkben. Minden reggelt nála kezdek, jó dolog őt a születésnapomon egy csokor virággal köszönteni, és érezni azt, hogy 60 évesen is valakinek a kisfia vagyok!

Varga Géza

Bábok, mesék, csodák

60 „Boldog születésnapot, Ancsa Néni!” Ez volt piros szívbe írva, mosolygó maci- és nyuszi-bábokkal körülvéve azon a kis rajzon, amit Szirtes Józsefné, Ancsa néni kapott néhány kis bábosától a 60. születésnapjára. Ma ő a bábozás egyik szaktekintélye. De valószínűleg nem erre a legbüszkébb, hanem arra a rengeteg kisebb és nagyobb gyerekre, akiket az utóbbi több mint negyven évben tanított, nevelt, erősített, gyógyított vagy felvidített a bábok és a mesék révén.

– Hogyan „találkozott” a bábokkal?

– Már középiskolás koromban felöltött bennem a gondolat, hogy jó lenne ezzel foglalkoznom – meséli, – csak akkor még nem tudtam, hogyan. Pécsen jártam gyermekfelügyelői szakközépiskolába (ez volt az óvónőképző szakközépiskola elődje), ahol egy éven keresztül tanultunk bábtörténetet, bábméletet és -gyakorlatot. Akkoriban szervezték a városban az első nemzetközi felnőtt bábfesztivált, ahová természetesen bennünket is elvittek. Olyan fantasztikus varázslatban volt részem, ami életre szóló élményt hagyott a fejemben. Emlékszem, a gyógypedagógiai intézetbe jártunk gyakorlatra, az ott élő kisgyerekeknek már „gyártottam” egy kis bábszínházat papírdobozból, figurákkal, zsírpapírral, zseblámpával. Ezzel játszottunk esténként, mert nagyon sze-

rették. Amikor jóval később, 1982-ben az egykori Úttörő- és Ifjúsági Otthonban Báron László szervezett egy bábtanfolyamot, már tanítónak ért a következő, az igazán meghatározó varázslat. Ezt követte egy másik tanfolyam, amit az Erdei Ferenc Művelődési Központban tartottak. Ott találkoztam Juharosné Piroskával, akitől rengeteget tanultam, és akivel néhány évig együtt is bábozhattam. Általa számos országos hírű szakember előadásán hallhattunk a bábokról, melyek akkoriban már a pedagógusi munkámban is egyre fontosabb szerepet kaptak. Az asztalomon mindig volt egy kis figura, és amikor egy elmarasztalt kisgyerek bábbal jött oda hozzám, azzal kért bocsánatot és azzal simogatott meg, akkor éreztem, milyen fantasztikus lehetőség birtokában vagyok. Megszülettek az első gyerekbábcsoportok is, aztán sorra gyarapodtak. Először csak az

iskolában, a Kertvárosi Általános Iskolában szerveztem őket, majd később itt, az Ifjúsági Otthonban is.

– És azóta fáradhatatlanul vezet bábszakköröket, sikeresen készíti fel őket megyei és országos versenyekre. Több mint 15 éve egyszemélyes családi bábelőadásokat tart, az utóbbi években még a legkisebbeknek is rendez „beavató” baba-mama foglalkozásokat. Mit adhat a bábozás a gyermekeinknek?

– A báb megelevenedő csodája felnőttest, gyermeket egyaránt elvarázsol, ha megmozdul, együtt van a szív, a fej, és a lélek. A mese és a játék nagyon fontos szerepet játszik a gyerekek lelki fejlődésében. Ha egy történet bábok közreműködésével életre kel, főleg, ha azokat mi magunk mozgatjuk, akkor sokkal jobban azonosulni tudunk a figurával, és sokkal inkább belsővé válik az az érzés, amit a mese közvetít. A mese tanulsága, a próbákat kiálló, legkisebből legbátrabbá váló mesehősök példája erős ad a gyerekeknek életük nehézségei között is. A báb egy megfogható puha kis valami, amit szeretni lehet. Minden kis figura egy-egy karaktert, valamilyen személyiségjegyet hordoz, ami közel állhat a bábos

lelkéhez. Gyakran megtapasztalom, hogy egy halk és bátoratlan fiú vagy kislány mennyire másképp, mennyivel nagyobb önbizalommal viselkedik a produkció közben, milyen sokat változik a bábozás során.

– Annyi mindent tud már a bábról, a játékról, a gyerekekről. Ennyi éves szakmai múlt után érik még meglepetések?

– Minél többet tud az ember, annál inkább érzi, hogy milyen sok minden van még, amit jó lenne megtanulni. Az idő telével folyamatosan változnak például a bábkészítési technikák, s ezt igyekszem is követni, hiszen minden új technika egy új varázslat. De a rendezői gyakorlat sem olyan, mint régen. Ma már teljesen megszokott dolognak számít, hogy a darabokat paraván nélkül játsszuk, mert a báb arca mozdulatlan, de az őt mozgató játékos arckifejezése – ha azonosulni tud a hősével – rendkívül sokat mond. Számos új és még újabb technikával, anyaggal, rendezési móddal dolgozunk, minden produkció egy következő kihívás. Néha kicsit elfárad az ember, de minden nap ezer visszajelzést kapok arról, hogy fontos, amit csinálok. Ezért amíg kezem, lábam, szívem, lelkem – no meg a férjem – bírja, nem hagyom abba...

Fejes Maja

Szirtes Józsefné

Közös játék a Kecskeméti Ifjúsági Otthonban, a Családi Bábszínház első perceiben

VALLOMÁSOK

Kőszegi Ákos színművész

50 éve, 1960. szeptember 23-án született. Budapest egyik külvárosában nőtt föl. Az iskola mellett a Szkéné Színpadra járt, ekkor dönt el végérvényesen, hogy színész lesz. A Színház- és Filmművészeti Főiskola elvégzése után Szegeden, Pécsen és Sopronban, illetve több fővárosi színházban játszott. 2003 óta a kecskeméti Katona József Színház tagja. Elsősorban romantikus hősszerepeket alakít, de drámai és zenés darabokban is látható. Filmes szerepekben is feltűnt – Üvegtigris, Szupermosás, Odaát –, és játszott az Öregberény és a Kisváros című tévésorozatokban is. Az egyik leggyakrabban foglalkoztatott magyar színronhang. Jászai Mari-, Makó Lajos- és Kabos Gyula-díjas, volt Az évad színésze és közönségdíjas is.

„Édesanyám egy szegény, 13 gyermekes családba született, már tíz éves korától cseléd életet élt. A tanulás volt az egyetlen kitörési lehetősége. A műegyetem vegyész karán ismerkedett meg apámmal, egymást segítve diplomáztak. Mint ifjú vegyészmérnökök Pesten kaptak munkát és Albertfalva új lakótelepén egy 32 négyzetméteres lakást. Bátyám 1955-ben született, majd sok-sok vetélés és egy rendkívül nehéz vajúdás után 1960-ban én

is világra jöttem. Talán ezért is szeretett édesanyám mindig is megkülönböztetett módon!

A hatvanas években Albertfalva Budapestnek még kisvárosi hangulatú, üres telkekkel övezett, csatangolásra alkalmas része volt. A haverokkal bandákba verődve, szülői felügyelet nélkül teltek napjaim. Vonzottak a ma már vadregényesnek tűnő kültelki játékok és persze sokat fociztunk. Önvesztélyes világot alakítottunk ki, életemben először ekkor, hétévesen próbáltam meg leszokni a dohányzásról. Nehéz volt a megmaradás, majdnem elveszttem.

Mindig is szerettem a középpontban lenni, szerepelni. S bár imponált ez a világ, erősebbnek bizonyult a bennem lévő, anyámtól örökölt kitörési vágy. Rengeteget olvastam, szerettem a verseket, így a magyar tanárom egyszer csak fölfedezte bennem az irodalom iránti vonzalmat. Elkezdtem járni az általános iskolai színjátszó körbe, és egy idő után rájöttem: igazából ezzel akarok foglalkozni, a színésszettel. A Budai Nagy Antal Gimnázium orosz tagozata átmenetileg megakasztotta ezt a szép elképzelést, otthon a családi életünk sem volt rózsás,

szüleim később el is váltak. A tanulás egyre rosszabbul ment, meg is buktam. Bálint Andrásnak egy táncos szórakozóhelyen tartott szavalóestjén azonban minden jóra fordult. Látni érdeklődésemet egy egykori KISZ-es kulturális aktivista, Döme Sándor megszólított és arra biztatott, hogy jelentkezsek meghallgatásra a műegyetemen működő Szkéné Színpadra. 15 és fél évesen a csapat legfiatalabbja, Benjáminja lettem, de egyetemista társaim befogadtak. Alapos nevelésen estem át, rádőbbszemem, mennyire kevés a tudásom. Ismét elkezdtem

„Amíg van kihívás, addig érdemes élni.”

70 „Kecskemétiért élek, halok. Az egész családom idekötődött, s kötődik ma is. Ez a várossal nőttünk fel, ezt a poros falut szeretem” – vallja Rozsnyay Simon. A Czollner téri iskola volt kisdíákja, a Katona gimnázium egykori fenegyereke elektroműszerésznak tanult, később pedagógus lett, de dolgozott a pártbizottságon, irányította a KISZ megyei szervezetét és marketingvezetőként jelentős részt vállalt az első kecskeméti „pláza”, a Szil-Coop létrejöttében is.

– A mostani tiszti klub első emeletén, egy sarokszobában születtem 1940. szeptember 22-én – emlékezik a kezdetekre. – Édesapám újságíró volt a Kecskeméti Közlöny-nél, édesanyám azonban, bár vendéglátós szakmát szerzett, otthon maradt, három gyermekét, két öcsémet és engem próbált az életre nevelni. Déléltőnként a Czollner téri iskolában tanultam, délutánonként meg a mostani Béke téri iskola helyére tervezett, de csak félig felépített templom romjai között játszottam. Azután a Katona Gimnáziumba kerültem, és az ottani négy év egész életemre óriási hatást gyakorolt. Kiváló tanáraink voltak, sokat köszönhetünk nekik. Az osztályból mindenki vitte valamire, orvosok, mérnökök, tanárok lettünk. A

haza szeretetére is megtanítottak bennünket, nem is disszidált közülünk senki, azaz egyvalaki mégis, de ő is csak szerelmi bánata miatt. Az évek során igazi közösséggé formálódtunk, együtt báloztunk, táncoltunk, sportoltunk, és a mai napig összejárunk. Immár két évtizede minden hónap harmadik csütörtöki napján néhány órát együtt töltünk. Jó tudni, érezni, hogy bajban, betegségben is számíthatunk egymásra.

Az érettségi után elhagyta Kecskemétet. Apja közbenjárására Tatabánya legendás vívósokosztályának tagja lett, közben a fővárosban, egy hadiüzemben elektroműszerésznak tanult. S hogy valamiféle jövedelemre is szert tegyen, balesetvédelmi filmekben statisztaszerepeket vállalt. A munka érdekes, a fizetség, a nyolcvan forintos napi díj jelentős összeg volt, de az állandó utazást, éjszakázást, a „cigányéletet” nem tudta megszeretni. Így amikor 1961-ben a BRG megalakult, hazajött szülővárosába.

– Egy évig dolgoztam műszerészként, azután a szakmunkásképző tanára lettem. Mellette a Czollner téren is tanítottam. Érdekes volt egykori iskolám falai közé visszatérni, a pedellust még

Kisgyermekként

Sáléri szerepében a kecskeméti teátrum színpadán
(Peter Shaffer: Amadeus – 2009)

tanulni, hamarosan megnyertem az országos József Attila Szavalóversenyt. A folytatás már teljesen egyértelmű volt, semmi más nem jöhetett szóba, csak a színiakadémia.

Az első évek nehezen teltek. Nem azt tapasztaltam, amit a Szkénében megszoktam. A kevesebb szeretet, figyelem miatt görcsössé váltam, nem találtam a helyem. Egy „csodaember”, Kapás Dezső segített túljutni ezen. A harmadik év vizsgadarabját ő rendezte. Megtanított, hogyan kell próbálni, hogyan kell egy szereppel foglalkozni, és egyáltalán, azt az alázatot

és figyelmet, ami a színészethez kell, igazából mind tőle tanultam.

Persze továbbra is eléggé önfejű, zűrös srác voltam, a pesti rendezők nem kapkodtak utánam. Negyedik esztendőben Szegeden játszottam, a Kakukkfészkek óriási sikert, 20 perces tapsot hozott. Ekkor dőlt el bennem, hogy a főiskola után ott akarok játszani. Öt csodálatos esztendő következett, a világirodalom nagy és szép szerepeit játszhattam el, még a legjobb színészek is megválasztottak. Párommal, Vásári Mónikával is Szegeden kötöttük össze éle-

tünket. De a legszomorúbb évem, édesanyám halála is erre az időszakra esik. A felnőtté válás éveit voltak.

1989-ben új színházi vezetés érkezett, a pálya szélére kerültem, ezért fölmondtam. Pécsett folytattam, majd hasonló okok miatt fővárosi színházakhoz, azután Sopronba, végül Kecskemétre szerződtem. 2003-ban Bodolay Géza hívására jöttem ide, s itt fordult először velem elő, hogy a direktorváltás után is maradtam. Ennek egyik oka az volt, hogy Cseke Pétertől is nagyszerű lehetőségeket, sok-sok szerepet kap-

tam, s kapok most is. Így az idei évadban annyi új feladat vár rám – Székely János Caligula helytartójának címszerepe, Shakespeare III. Richárdja, illetve egy Füst Milán darab –, amelyeknél többet nem is tudnék vállalni. Másrészt a „város” is marasztalt. Milliónyi pozitív visszajelzés jutott el hozzám, érzem a nézők szeretetét, hogy elfogadják, hogy számítanak rám, s ez megerősített a döntésemben.

Sok silánysággal, hitvány-sággal, sőt baromsággal találkozom a színház és a média világában. A minőség, az értékteremtés alaposan devalválódott. A régi kócos, harcos lendületem azonban megváltozott, az ötödik ikszet elérve óhatatlanul lehiggad az ember. Az igazamat most is megpróbálom érvényesíteni, de ma már nem akarom akár életek árán is bebizonyítani azt. Belülről igyekszem védekezni: a színpadon és a szinkronban is minden szót, minden mozdulatot teljes összpontosítással, tökéletesen próbálok megcsinálni. Abban reménykedek, hogy hamarosan eljön egy sokkal vidámabb, mosolygósabb, selymesebb, emberközelibb világ, amelyben nyugodtan elereszthetem majd fiaim, Bendegúz és Soma kezét. És akkor én is boldog leszek!”

régről ismertem. Később nyolc évig a pártbizottságra kerültem, a kereskedelem felügyelete és a rendezvényszervezés tartozott hozzám. Akkor kezdődött és több mint 30 éven át tartott: a kecskeméti központi május elsejei ünnepeket egészen tavalyelőttig én koordináltam. Innen a komoly gondokkal küzdő, meglehetősen csekély taglétszámú KISOSZ megyei titkárává neveztek ki. A problémák többségét két év alatt megoldottuk, hamarosan minden mutatót tekintve az ország első három szervezete közé soroltak bennünket. Azután Szilvási József hívására elvállaltam az első szintisza magyar tulajdonú diszkontáruház, a Szil-Coop marketingfeladatainak irányítását és 2000 őszén innen mentem nyugdíjba. Ez persze nem a munka végét

jelentette, hiszen ha csak néhány órára is, de mind a mai napig bejárok dolgozni.

Rozsnyay Simon egész életében nyüzsgő ember volt. Tanítványainak, gyermekeinek sáttortáborokat szervezett, idegenvezetést vállalt, KISOSZ-vezetőként havilapot adott ki.

– Amíg van kihívás, addig érdemes élni. S bár látásom romlik, és testem már gyakran recseg-ropog, feladatot még bőven találok. Feleségem, akit még katonás diákként egy kereskedőbálon ismertem meg, két lánygyermekkel ajándékozott meg, s ma már három unokának is örvendezhetek. Öröm számomra minden perc, amit

velük tölthetek a hetényi út melletti hobbimón. Még szeretném

az ő sikereiket is meglátni!
(Lejegyezte: Varga Géza)

Édesanyjával és öccseivel
(a kép jobb szélén Rozsnyay Simon)

„Katonás” öregdiákok a hetényi úti hobbim

Munkában az animációs műhely tagjai, középen Szoboszlai Péter

Teremtsünk egy saját világot...

„Az animációs filmben a gondolat sebességével tudunk információt közvetíteni.” (Richly Zsolt)

10 éve működik az Ifjúsági Otthon falai között Szoboszlai Péter „Képről képre” animációs filmes műhelye. A

Kecskemétfilm Kft. rajzfilmstúdiójából is ismert nemzetközi hírű alkotó mellett segítőként tevékeny részt vállal a műhely műkö-

désében Gulyás Kis Ágnes animációs asszisztens és Fazekas László, a Firkafilm Animációs és Szolgáltató Kft. műszaki vezetője is.

Hévízi Farkas (14 éves) már hatodik éve jár a műhelybe, társai között már az animáció nagymesterének számít. Ő próbálta ki ezt először folyadékkal is: – A vízfelületre ejtett festékcseppek nagyon szép mintázatot adnak, különösen, ha közben rájuk fújunk. Erre a festett vízfelületre ecsethúzással még vonalak, egyszerűbb ábrák is rajzolhatók. Egy film úgy készül, hogy először kitalálunk egy történetet, kigondoljuk a neki legmegfelelőbb anyagot, technológiát. A tárgyanimációnál egyenként elkészítjük a fotózandó beállítást. A film akkor lesz vetítésre kész, ha megfelelő aláfestő zenét is találunk hozzá. Egy háromórás szakkör általában nem elég a befejezéshez, ezért is jó most ez a tábor, ahol a nap nagy részében ezzel foglalkozhatunk.

Pestaliás Ambrus (13 éves) csak ebben az évben kezdett szakkörre járni, de máris több filmet jegyez: – A stop-trükk technika lényege, hogy a figura minden arrébb-mozdításá-

nál készül egy fotó. Ezekből áll össze a film. Hasonlóképp dolgozhatunk gyurmával, végtagjait külön mozgatni tudó papírfigurával is. Ennek egy munkaigényesebb módja, amikor a „pörgetőshöz” hasonlóan kisméretű lapokra rajzoljuk a film egymás utáni elemeit.

Siklósi Emese (13 éves) a Rákóczi Iskola tanulója: – Én homokkal készítettem nagyon sok filmet. Az üveglapra szórt homok alulról lámpákkal megvilágítva olyan, mint egy árnyék, ezzel lehet különböző, s folyamatosan változtatható érdekes formákat létrehozni.

Vörös Kristóf (13 éves) tavaly találkozott először animációval, azóta már egy természetvédelemmel kapcsolatos pályázatra is küldött be a munkáiból: – A gyurmából és papír-síkfigurákból egyes technikával készített film pingvinekről szól, akiket a jég olvadása miatt pusztulás fenyeget. Az eszkimók megpróbálnak rajtuk segíteni, de mivel az emberek környezetkárosí-

tó tevékenysége nem szűnik meg, a pingvinek megmentése a filmben nem jár sikerrel. Ez az életben is így van. Az emberek továbbfolytatják a roszszat. Elektromos vagy vízzel működő autókat kellene használnunk, a gyárak kéményére szűrőket kellene tenni, és kevésbé járni iskolába...

♥ ♥ ♥

– Ezek a gyerekek, akikkel az utóbbi időkben foglalkoztunk, érdeklődésükben, látásmódjukban és sok szempontból a dolgokhoz való hozzáállásukban szinte már egy másik generációt képviselnek az öt-hat évvel ezelőttiéhez képest – mondja **Szoboszlai Péter**. – Időben szinte összezsugorodtak, s egymásra rétegződtek a gyerekek egymást követő generációi, így már a korosztályi sajátosságok sem jelentenek biztos támpontot a megszólításukhoz.

– Mi mondható el a szakkör jelenlegi tagjairól?

– Kevésbé jellemző rájuk az

agresszió, mint a néhány éve idejéről, hasonlókorú társaiknál, de ugyanakkor kevesebb az affinitásuk a kézművességhez. Igyekszem afelé terelni a gondolkodásukat, hogy ugyan az „agyan dőlnek el és születnek meg” a dolgok, de a kezünkön keresztül. Elemi erővel ütközött ki az is, hogy a munkáikkal a síkból kiléptek a térbe. Önálló alkotók abban az értelemben, hogy nem másolnak, és nem hagyják magukat befolyásolni. Többen mondják ugyan, hogy elvarázsolja őket a ma divatos japán rajzfilmek világa, ide bejőve mégis saját világot teremtenek. Mindenki nagyon individuális, kiemelt hangsúlyt fektet a saját elképzeléseire.

– Van különbség fiúk és lányok munkái között?

– Minőségben nem, de az elkészítés módjában a nemek közötti különbség megmutatkozik. A lányok több időt fordítanak az előkészítésre, érzelmileg is jobban kötődnek a munkájukhoz, s talán kitartóbbak. A fiúk merészek, gondolatban is hatalmasakat ugranak. Néha el sem kezdik, máris van egy újabb ötletük, külön ösztönözni kell őket egy-egy munka befejezésére. Ebből a szempontból szerencsés, amikor kisebb alkotói csoportjainkban fiúk, lányok vegyesen vannak.

Ön nemcsak animációs filmművész, hanem pedagógus is. Talán ezért is hiányolja a közvetlen kapcsolatot filmjei közönségével, s keresi ugyanazt a szakkör kapcsán is?

– Minden gyerek mögött ott van egy család és egy iskola, s keveset tudok arról, hogy mennyit segítek nekik ezzel a foglalkozással. Nagyon hiányolom a szakköri munkánkra való pedagógiai visszacsatolást. Az ugyan érezhető – és ez önmagában is sokat jelent –, hogy a gyerekeket ezen a szakkörön jó helyen tudják, de több nemigen derül ki. Kevés a szakmai visszajelzés is annak tükrében, hogy tízévi munka után mi már részei vagyunk

a magyar animációnak, az új mozgókép kultúrának. Munkánk eredménye eddig négyórányi mozgókép, animációs etűd, film. Fesztiválokra küldünk anyagot, saját filmbemutatóink vannak, s elég gyakran hívnak is bennünket, legutóbb például a budapesti Ludwig Múzeumba.

– Ma általában véve is elaposodtak az emberi kapcsolatok.

– Nem hiszem. Ez egy előítélet. Nem gondolom, hogy így lenne. Megfogalmaztam már a filmjeimben hasonlókat én is például a hétköznapi szadizmusról, a mantraszerűen ismételt szavak mérgező hatásáról, a mai életmóddal és épített környezettel járó beszorítottság emberre gyakorolt hatásáról, de ez nem egyenlő azzal, amit most mondtam. Nem tudom, mi az oka a külső visszajelzések hiányának. Mindenesetre egy ilyen gyerekcsoportot irányítani – áttételesen – maga is alkotás, s bízom benne, hogy az a százötven gyerek, aki az évek folyamán idejárt, jól érezte magát, és adott is-kapott is tőlünk valamit.

♥ ♥ ♥

– Mennyit fejlődött a technikai felszereltség az induláshoz képest?

– Legelőször egyetlen kis számítógép volt, amivel fekete-fehérben, s igen rossz minőségben vettük fel a filmeket – mondja **Fazekas László**.
– A számítógéppark bővítésével és jó minőségű fotók előállítására alkalmas videokamerák beszerzésével ma négy munkaállomáson 13 gyerek dolgozhat párhuzamosan, ami óriási lehetőség. Elfogadható, majdnem „adás”-minőségben tudunk filmet készíteni.

– Külső szemmel milyenek az itt készült filmek?

– Saját rajzfilmstúdióinkban is dolgozom, s a mieinkhez képest az itt születő alkotások sokkal frissebbek. Olyan ötletek lelhetők fel bennük, melyek a hagyományos filmgyár-

tási technológiából adódóan nekünk eszünkbe sem jutnának. Bár elsősorban technikusként vagyok jelen, rajzfilmesként is inspiráló számomra az itt folyó műhelymunka. Van a rajzfilmgyártásnak egy még levetetlen öröksége arról, hogyan készüljön a forgatókönyv, pontosan mit milyen művelet kövessen, amit valamikor az indokolt, hogy a filmszalagnál nem lehetett javítani. Ma ez már nem így van, de még mindig tízszer meggondoljuk, mit teszünk a kamera alá. Ebben a gondolkodási struktúrában, némiképp időigényesen dolgozva aztán elcsodálkozunk, hogy a gyerekek egy délután képesek összedobni valamit, amin mi hónapokig dolgozunk. Ebben az értelemben az ő – most még felelősség nélküli – szabadságuk, kísérletező- és játszókedvük ránk is ösztönzően hat.

♥ ♥ ♥

Gulyás Kis Ágnes hat éve dolgozik együtt Szoboszlai Péterrel az animációs szakkör asszisztenseként. Gondosan ügyel arra, hogy minden munkálkodó diák elegendő teret, kellékanyagot és lehetőséget kapjon az elképzelései megvalósításához. Külön figyelmet fordít arra, hogy a megkezdett munkák a pihenőidőben se sérüljenek: érintetlenül várják a folytatást. Ezzel az egyszerű módszerrel tanulják meg a gyerekek egymás munkáit is tisztelni.

– Mi az, ami a mai gyerekeket leginkább alkotásra készíti?

– Maga az animációs film készítésének a lehetősége az egyik legnagyobb ösztönző erő. Nemigen találkoztunk olyan gyerekekkel, felnőttel, aki ne akarta volna ezt kipróbálni. Az már más kérdés, hogy ezek sokáig csak kísérleti szinten maradnak. A mi dolgunk éppen az, hogy segítsük őket ebben a folyamatban: növeljük munkáik színvonalát anélkül, hogy bele akarnánk szólni annak tartalmi részébe. A közreműködésünk akkor sikeres, ha

nem csorbítja, hanem növeli a gyerekek kísérletező- és alkotókedvét.

– Mi az, ami változott az évek folyamán?

– Talán erősebben ragaszkodnak a gyerekek a saját maguk által teremtett képi világhoz. Vannak olyan gyerekek, akik (látszólag) szinte semmilyen külső hatásnak nem engednek. Az elmúlt évek alatt mi ma-

gunk is folyamatosan fejlődünk, hiszen ezek oda-vissza hatások. Egyvalami azonban állandó: a folyamatos kommunikáció és az éber odafigyelés a gyerekekre. Ahogyan változik a világ, erre mindig nagy szükségük lesz. Nincs nagyobb dolog annál, hogy kíváncsiak vagyunk rájuk: mi van a fejükben és a szívükben.

Kada Erika

Jobb megegyezni, mint pereskedni

A Bács-Kiskun Megyei Békéltető Testület 2010-ben is sokak problémájának megoldásában nyújtott segítséget. Ez a speciális vitarendezési fórum egyre ismertebb, évről-évre többen fordulnak hozzájuk. Ügyeik száma 2009-hez képest idén több mint 50 százalékkal nőtt, már novemberben meghaladta a 300-at. A legtöbb probléma az építőipari cégek, illetve a távközlési szolgáltatók tevékenységére érkezett. Emellett

gyakoriak a termékek jótállási és szavatossági gondjai is.

Az esetek jelentős része, mintegy egyharmada még a felek meghallgatása előtt az eljárás megszüntetésével zárult. Ezek többségében már a Békéltető Testülethez való fordulás pusztán ténye meg egyezésre sarkallta a bírált szolgáltatót, néhány ügyben pedig, például ha az érintettek közben bírósági útra terelték a vitát, a grémium illetékessége vált okafigyóttá.

A 26 főből álló testület tagjai számára nagy örömet jelentett, hogy több mint 30 esetben sikerült úgy közelíteni a felek álláspontját, hogy egyezés szülessen köztük. Voltak könnyebb és nehezebb esetek egyaránt. Előfordult, hogy az általában félórás meghallgatás jócskán elhúzódott és a teljesen reménytelennek, kilátástalannak tűnő beszélgetés 56. percében mégis létrejött a mindkét érintettnek megfelelő megoldás.

Természetesen akadnak ügyek, amelyek egyezés nélkül végződtek. A testület ezekben az esetekben ajánlást fogalmazott meg. S bár ennek betartása nem kötelező, de a benne foglaltakat mégis sok bepanaszolt fél végrehajtotta, hiszen annak senki sem örül, ha a nem teljesen tisztességes piaci magatartása nyilvánosságot kap, azaz a cég a Magyar

Kereskedelmi és Iparkamara, illetve az Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület „feketelistáján” szerepel.

A testület 2008-ban egy országosan is egyedülálló kezdeményezést indított mindazon vállalkozások számára, akik demonstrálni kívánják együttműködési készségüket. A cégek egy általános nyilatkozat aláírásával jelezhetik, hogy a jövőben bármilyen panasz is érkezik munkájukra, alávetik magukat az eljárásnak. Mindez valós presztízst jelent, és a kezdeményezéshez való csatlakozás után matrica formájában használhatják a Békéltető Testület emblémáját, ezzel is jelezve, hogy termékeik, szolgáltatásaik minőségét garantálják. Az ötlet sikeresen működik, már 32 társaság, többek között a Tormási Autóház, a Lukács Optika, az Alföld Kereskedelmi Zrt., az UNIVER Coop Zrt. és a Dóka Szerviz is aláírta a nyilatkozatot.

BÁCS-KISKUN MEGYEI BÉKÉLTETŐ TESTÜLET 6000 Kecskemét, Árpád krt. 4.
Tel.: 76/501-500 • Fax: 76/501-538

Turisztikai multimédiás DVD, amely szöveges információk, térképek, több mint ezer fotó és 13 videofilm segítségével mutatja be a város műemlékeit, múzeumait, természeti kincseit, speciális vonzerőit. A háromnyelvű (angol, német és magyar) kiadvány ismerteti a városban született, vagy egykor itt élt és alkotott hírességek életútját, valamint a Kecskeméten napjainkban működő intézmények, civil szervezetek, turisztikai szolgáltatók és cégek tevékenységét is.

Kecskemét,
a tolerancia városa
the town of tolerance
die Stadt der Toleranz
Mindaz, amit Kecskemétről tudni érdemes!

Megvásárolható könyvesboltokban, ajándéktárgyakban, közintézményekben, illetve megrendelhető a kiadónál is:
Part Produkció • 6000 Kecskemét, Tópart u. 8/c.
Tel.: 76/476-115 • E-mail: partprod@gmail.com

MEGJELENT!

Kéttemplom Ruhaszalon
Elegáns ruhák szép nőknek

Az Európai Unióban gyártott (német, francia, lengyel és magyar) ruházat 16 – 76 év közötti hölgyeknek

- Exkluzív alkalmi, esküvői, estélyi és bál ruházat
- Ballagási és vizsgaruhák
- Komplék, bolero, stólák nagy választékban
- Üzleti kosztümök

Budapest és Szeged után
Kecskeméten is:

Kéttemplom Ruhaszalon
Kecskemét, a Kéttemplom köz és a Szabadság tér sarka. Tel: 30/531-6369
Nyitva tartás: Hétfő – Péntek: 10 – 18 óra, Szombat: 10 – 13 óra